

**SUOMEN TIKKA-
URHEILULIITTO STURL ry**

Suomen Tikkaurheiluliitto STURL ry

Ympäristöohjelma

Hallitus hyväksynyt 20.9.2023

1. Johdanto

Suomen Tikkaurheiluliitto STURL ry on pieni kansallinen lajiliitto jonka harrastus- ja kilpailutoiminta jakautuu kolmeen eri osa-alueeseen. Lähes ympärivuotiseen sisätiloissa heitettyyn lattiatikka-kilpailuun, talvella suoritettavaan tikkahiihtoon sekä kesällä kilpailtavaan tikkajuoksuun. Tikkaurheilu on lähtökohtaisesti vähän ympäristöä kuormittava urheilulaji. Tikkaa heitetään lihasvoimalla, välineet eivät ole kertakäyttöisiä ja harrastuspaikat eivät vaadi rakentamista. Mutta, koska ympäristö on meille tärkeä, kiinnitämme huomionsi niihin lajimme elementteihin, joilla on ympäristöä kuormittava vaikutus. STURL on tunnistanut seuraavat osakokonaisuudet, joihin voimme vaikuttaa:

- 1) Matkustamisen vähentäminen
- 2) Materiaalihävikin vähentäminen
- 3) Tapahtumien järjestäminen

Ohjelman tavoitteet

Tämän suunnitelman tavoitteena on:

- Lisätä harrastajien ymmärrystä ja tietoa lajin ympäristövaikutuksista
- Nostaa esille keinoja ympäristökuorman vähentämiseksi
- Kannustaa harrastajia ja seuroja omilla toimilla vähentämään ympäristökuormaa

Ohjelman toteuttaminen

Tärkein tapa toteuttaa ohjelmaa on viestintä. Tätä toteutetaan suoraan seuroille, tuottamalla näille materiaalia joita voidaan käyttää seurojen harrastetiloissa. Lisäksi viestitään suoraan jäsenistölle STURL:n viestintäkanavilla (tärkeimpänä SOME).

Ohjelman seuranta ja arviointi

Ohjelmaa seurataan viestinnän määriä mittaamalla ja yksittäisillä toimenpiteillä (seuratasolla), joita on tehty.

Jäsenille tarjotaan mahdollisuus esittää omia ideoita ja kehitysideoita ympäristökuorman vähentämiseksi. Ideoita viedään eteenpäin liiton hallitukselle, joka tekee arvioinnin ja päätökset toimeenpanosta.

Ohjelman päivittäminen

Tämä ohjelma päivitetään (tarvittaessa) kahden vuoden välein. Seuraava päivitys syksyllä 2025. Päivittämisestä vastaa liiton puheenjohtaja. Ohjelman hyväksyy liiton hallitus.

2. Matkustaminen

Nykytilanneanalyysi

Lajissa matkustetaan harjoituksiin ja kilpailutapahtumiin joita ovat piirikunnalliset-, kansalliset- ja SM-kilpailut. Arvion mukaan suurin ympäristövaikutus on piirikunnallisiin- ja kansallisiin kilpailuihin tehtävistä matkoista, joista suurin osa tapahtuu autoilla ja joissain harvoissa tapauksissa yleisillä kulkuneuvoilla.

Vaikutuskeinot

Kilpailuihin matkustaminen – itse kilpailupaikkoihin ei juurikaan voida vaikuttaa, mutta yhteiskyydeillä voidaan vähentää ympäristökuormaa. Samasta seurasta kannustetaan kokoamaan kilpailijat ja huoltajat samaan autoon. Näin itse kilpailumatkasta tulee yhteisöllisempi tapahtuma. Joukkuekilpailun henkilömäärää onkin vähennetty viidestä neljään siksi, että koko joukkue mahtuisi yhteen autoon.

Hallituksen jäsenten matkustaminen – kaikki hallituksen kokoukset pidetään etänä. Kokoukset mitkä vaativat ehdotonta läsnäoloa pidetään kansallisten kilpailujen yhteydessä mihin jäsenet olisivat muutenkin tulossa. Tätä mallia jatketaan.

3. Materiaalihävikki

Nykytilanneanalyysi

Tikkaurheilu tuottaa verrattain vähän jätettä. Suurimmat yksittäiset erät ovat taulut, tikan rungot pyrstöt ja kilpailukortit. Lisäksi muut tapahtumien yhteydessä syntyvät jätteet kioskitoiminnan yms. kautta syntyvät jätteet.

Vaikutuskeinot

Taulut valmistaa Pakkaus Piippo Akaan Toijalassa suomessa valmistetusta kierrätysshylsykartongista. Taulujen maalaus tehdään lateksimaaleilla Taulujen hävitys tapahtuu jätteidenkäsittelylaitoksissa poltettavana sekajätteenä. Kilpailuissa käytetyt taulut jatkavat elinkaartaan seurojen harjoitustauluina.

Tikat, rungot sorvataan automaattiteräksestä. Käytössä kuluneet rungot kuuluu metallikeräykseen.

Tikan pyrstöt ovat polyeteenimuovia, samaa muovia kuin esim. muovikassit. Rikkoontuneet ja kuluneet pyrstöt kuuluvat muovijätteeseen.

Kilpailukortit valmistetaan maxi silk 200 g paperista. **Ratataulut** maxi silk 170 g paperista. Käytetyt kortit ja ratataulut kuuluvat paperikeräykseen.

Yleisesti ohjeistetaan, että vaadittavien materiaalien elinkaarta on pyrittävä lisäämään, uusiokäyttöä tehostamaan ja huolehdittava näiden toimittamisesta jäteasemille.

4. Tapahtumien järjestäminen

Nykytilanneanalyysi

Tapahtumien järjestämisen ympäristökuorma syntyy pääasiassa matkustamisesta ja itse tapahtuman aikana syntyvästä jätteestä. Itse lajin suorittamiseen liittyvä ympäristökuorma ja sen vähentäminen on käsitelty edellisessä luvussa.

Vaikutuskeinot

Matkustaminen – osallistujia kannustetaan käyttämään yhteiskyytejä ja mahdollisuuksien puitteissa julkista liikennettä.

Muu tapahtuman aikana syntyvä jäte – Muu kuin itse lajin suorittamisesta syntyvä jäte on mm. kahviotoiminnan jätettä, tulospalvelun paperijätettä yms. jätteitä.

Kahviotoiminnassa kehoitetaan siirtymään biohajoaviin tarjoiluastioihin tai kestoastioihin. Jätteiden kierrätys on syytä opastaa niin, että biojätteet, sekajätteet ja muovijätteet päätyvät omiin jäteastioihin. Juomat on hyvä myydä kierrätykseen kelpaavissa pulloissa (ja järjestää näiden takaisin kerääminen) tai biohajoavissa astioissa. Ruuat voidaan tarjota suoraan servieteissä, jolloin vältetään kertakäyttölautasista.

Yleisesti ohjeistetaan, että kahviotoiminnassa tulee suunnitella etukäteen mitä tarjotaan, missä tarjotaan ja miten jätteiden kerääminen ja lajittelu hoidetaan siten, että sekajätettä syntyy mahdollisimman vähän.

5. Muut

Tikanheittosalien energiatehokkuus

Lähes kaikki seurojen käytössä olevat hallitilat ovat kunnallisessa hallinnassa. Suurin ympäristökuorma syntyy näissä lämmityksestä, johon tilaa käyttävä seura voi hyvin vähän vaikuttaa.

Tikkajuoksu ja tikkahiihto

Tikkaurheilun ulkokilpailupaikat ovat kuntien hallinnoimia ja rakentamia. Tikkajuoksut suoritetaan urheilukentillä missä on 400 metrin juoksuradat. Tikkahiihdot suoritetaan kuntien tai seurojen ylläpitämällä latupohjilla.

Näihinkin kilpailumuotoihin matkustaminen ja materiaalihävikki ovat samanlaiset kuin jo edellä on kuvattu.